

EU-projektet ”Främlingar under yngre järnålder. In- och utvandring – integration - assimilation”

EU-projektet ”Främlingar under yngre järnålder. In- och utvandring – integration - assimilation” vill belysa hur olika typer av kontakter påverkat kulturutvecklingen i Europa under perioden ca 400 till ca 800 e.Kr. Detta var en period som präglades av bl.a. större eller mindre folkvandringar. Men samtidigt fanns kontakter en mer indirekt karaktär, förmedlades genom mellanhänder. Ur detta samspel uppstår det moderna Europa.

I projektet deltar forskare från Danmark, England, Frankrike, Grekland, Holland, Slovakien, Spanien, Sverige, Tyskland och Ungern. Projektet leds från Römisch-Germanisches Zentralmuseum (RGZM) i Mainz, Tyskland och från Sverige deltar Statens historiska museum (SHM), Stockholm genom Kent Andersson och John Ljungkvist. Projektet är treårigt och kommer att avslutas hösten 2005.

Det svenska bidraget till projektet omfattar en sammanställning i databasform av svenska fynd av importföremål från folkvandringstid (375-520/530 e.Kr.) och vendeltid (520/530-750/800 e.Kr.).

Föremålen i den svenska studien är mycket skiftande. De består av allt från brons- och glaskärl, smycken av skilda slag, vapen och vapendelar till mycket ovanliga föremål som t.ex. kaméer från det sassanidiska riket (ung. nuvar Iran) eller ringar av elfenben från Afrika. Bakom dessa föremål ser vi kontakter med många olika geografiska områden och av mycket skiftande karaktär. Mycket av importgodset har nått vårt land via handel, direkt eller genom mellanhänder. I andra fall kan vi förmoda att de utgör exklusiva gåvor som utväxlats mellan stormän och kungar inom Europa. Vi skall heller inte bortse från, att vissa föremål är resultat av enskilda individers långväga resor och att föremål kan ha tagits hem som ”souvenirer”.

Inom ramen för projektet har vi kunnat bekräfta, att folken i det nuvarande Sverige inte på något sätt stod utanför och var passiva åskådare till det som skedde ute i Europa. Även om man inte i så stor utsträckning deltog aktivt i utvecklingen genom omfattande utvandringar och erövringståg kunde man, genom sedan länge etablerade kontaktvägar och kontaktnät se till, att föremål, nyheter och idéer spred sig snabbt. Enskilda individer eller mindre grupper har säkerligen utnyttjat de möjligheter som fanns för personlig vinning genom att bege sig ut. Men det stora flertalet har stannat kvar och mer indirekt så att säga fått del av kakan. Att kontakterna varit avgörande för utvecklingen av det förhistoriska samhället kan vi utgå från. Längre fram i tiden, under vikingatiden, gjorde sig nordborna ett namn på Kontinenten som plundrare och handelsmän. Detta var emellertid något som förekommit långt tidigare. Vikingarnas förfäder hade nästan lika omfattande utlandskontakter som vikingarna hade. Om detta vittnar inte minst det stora antal importföremål från Kontinenten som hittats i svensk jord.

Kontaktperson: Kent Andersson

Kent.andersson@historiska.se

Vill Du veta mer, gå till:

<http://www2.rgzm.de/foreigners/start.cfm?Language=SE>